

השאלה המרכזית: מהי חשיבות השמירה על הדמוקרטיה בשעת חירום?

מסר: בשעת חירום עלינו לשים דגש מיוחד על שמירה על גבולות הדמוקרטיה

45 דק'

מתודה ראשונה: השראה ושיתוף

נשלח לחניכים ציטוטים שונים על דמוקרטיה (אפשר בצ"ט של תוכנת הוידאו או בוואטספ (כל משפט בהודעה - יש להכין מראש).

נבקש מכל חניכ/ה לבחור ציטוט אחד שמייצג עבורו/ה הכי טוב דמוקרטיה. לאחר שבחרו נבקש לפי התור (נגדיר סדר דיבור) להסביר מדוע בחרו בעיקרון.

זמן: 15 דק' | נספחים: משפטים שנשלח לחברי הקבוצה בוואטסאפ או בצ"ט | ציוד: |

מתודה שנייה: דיון בשאלה

נשלח לחניכים לינק לכתבה מ-19.3 ב ynet שעוסקת במחלוקת על הקמת הוועדות בכנסת ועל המחאה הציבורית בנושא-

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5698147,00.html#autoplay>

אפשר לקרוא ביחד או לבקש לקרוא בקבוצות קטנות (חלוקה לחדרים בזום). לאחר הקריאה נדון:

- כיצד משבר הקורונה משפיע על העקרונות הדמוקרטיים שדיברנו עליהם במתודה הראשונה? באילו מקרים טיפול במשברים מצמצם את העקרונות הדמוקרטיים?
- על מה מבוססת המחלוקת עכשיו? למה נטען שיש פה פגיעה בדמוקרטיה?
- מה דעתכם? מהו האיזון הנכון בין טיפול במשבר לבין עקרונות של ביקורת, פיקוח ציבורי ומחאה ציבורית?

למדריך/ה-

על הדיון להתרכז בסוגייה כיצד שעת חירום עלולה להביא לפגיעה בדמוקרטיה לאור הצורך שלנו לפעול בדחיפות ובאופן נחוץ על מנת להתמודד – אל מול זה עלינו לזכור שיש לשמור מכל משמר על עקרונות הדמוקרטיה משום שטיפול במשבר יכול להביא לתוצאה לא צפויה של פגיעה בדמוקרטיה הישראלית. ואז- אולי נצלח את המשבר אך נביא לפגיעה קשה אחרת.

חשוב לקרוא לפני הפעולה כתבות בנושא- בעיתונות הדיגיטלית ישנן כתבות רבות בנושא ועל מנת להצליח להעביר דיון משמעותי יש ללמוד את הנושא.

להלן אפשרויות שונות:

כתבה המתריעה מפני פגיעה בפרטיות באיכון החולים-

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001321882>

כתבה על דחיית הקמת ועדות הכנסת

<https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3801975,00.html>

דיעה – פגיעה בדמוקרטיה

<https://www.themarker.com/hblocked?returnTo=https%3A%2F%2Fwww.themarker.com%2Fflaw%2F1.8675729>

ביקורת על תקנות לשעת חירום

<https://www.themarker.com/law/1.8688036>

על תקנות לשעת חירום

<https://www.israelhayom.co.il/article/742699>

זמן: 30 דק' | נספחים: ללא | ציוד: ללא

נספח - ציטוטים למתודה 1

- "איני מסכים לאף מילה שלך, אבל אני מוכן למות על זכותך לומר אותה" ביאטריס אוולין הול – על גישתו של וולטר
 - "הבסיס של הדמוקרטיה היא החרות". אריסטו
 - "דמוקרטיה איננה חוק של הרוב, אלא הגנה על המיעוט". אלבר קאמי
 - "שתי מעלות של הדמוקרטיה: היא מאפשרת שונות וביקורת". א.מ. פורסטר
 - "את האנרכיה ידחה כל אדם נבון; בדיקטטורה יבחל כל אדם חופשי. התבונה והחרות כאחת מחייבות בדרך כלל את הכרעת הרוב, בתנאי שהרוב יכבד את זכויות המיעוט". מנחם בגין
 - "מה בין דמוקרטיה לדיקטטורה? בדמוקרטיה כל מה שלא אסור – מותר. בדיקטטורה כל מה שלא מותר – אסור".
 - "דמוקרטיה היא לא רק זכותו של הרוב לשלוט ולמשול אלא בעיקר היא זכותו של המיעוט להיות שונה אך שווה" אהמד טיבי
 - "הדמוקרטיה אינה מרחיקה לכת בהגנה על ערכיה עד כדי 'שיתוף פעולה' עם המבקשים להרוס אותה. אדרבה, על דגלה חרותה זכותה הטבעית להגן על קיומה מפני אלה המבקשים את נפשה, באופן שמוקירה יוכלו להמשיך ולהתברך בפירותיה". ~ השופט יעקב קדמי בתיק ארליך נ' י"ר וועדת הבחירות (ע"ב 2600/99)
 - "שלטון דמוקרטי הוא איזון עדין בין שלטון הרוב לזכויות הפרט". אהרון ברק 2000 ,
 - זו חובת האזרח לתמוך בממשלה - לא חובת הממשלה לתמוך באזרח. גרורב קליבלנד
- הדמוקרטיה היא הגנת האדם מפני ממשלת מדינתו. ישעיהו ליבוביץ

